NADER ONDERZOEK

VLEERMUIZEN

Aanvullend onderzoek in het kader van de Omgevingswet

Locatie: Hart van Westrand, Roosendaal

Rapportnummer: 2025-BE-1279

In opdracht van:
Gemeente Roosendaal
Stadserf 1
4701 NK Roosendaal

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

Colofon

Rapportage
Brabant Eco

Rapportnummer
2025-BE-1279

Opdrachtgever
Gemeente Roosendaal

Contactpersoon
[redacted]

Locatie
Westrand
Roosendaal

Auteur
[redacted]

Collegiale controle
[redacted]

Opleverdatum
17 september 2025

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron.

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

De Lange Kant 27
5061 PX Oisterwijk
06-24218274
www.brabanteco.nl

Inhoudsopgave

SAMENVATTING *3*
1. INLEIDING *4*
1.1 Aanleiding 4
1.2 Doelstelling 4
1.3 Criteria 4
1.4 Geldigheidsduur 5
2. PROJECTGEGEVENS *6*
2.1 Ligging van het plangebied 6
2.2 Omschrijving van het invloedsgebied 6
2.3 Voorgenomen ontwikkeling 7
2.4 Te verwachten soorten vleermuizen en functies 7
3. NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN *14*
3.1 Onderzoeksmethode 14
3.2 Resultaten veldonderzoek 15
4. EFFECTENBEOORDELING *19*
4.1 Effectenbeoordeling vleermuizen 19
5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN *20*
5.1 Conclusies 20
5.2 Toetsing Omgevingswet/ staat van instandhouding 20
5.3 Aanbevelingen 21
6. BRONNEN *22*

SAMENVATTING

Initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing in het plangebied aan de Westrand in Roosendaal te herinrichten. Hiervoor zullen volgens voornemen meerdere gebouwen worden gesloopt of verbouwd.

In opdracht van gemeente Roosendaal is door Brabant Eco in maart 2025 een ecologische quickscan uitgevoerd. Volgens het rapport met nummer 2025-BE-1279 (d.d. 31 maart 2025) zijn er in de te slopen bebouwing mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Daarom is geadviseerd om nader onderzoek te laten uitvoeren naar het voorkomen van vleermuizen en de functie van het plangebied voor deze beschermde dieren.

Aan Brabant Eco is de opdracht gegeven deze nader onderzoeken naar vleermuizen uit te voeren. Deze rapportage is een verslaglegging van het uitgevoerde onderzoek met de te verwachten effecten en kan als addendum van de ecologische quickscan worden gebruikt.

Uitgevoerd onderzoek in de periode mei–september 2025 leidt tot de conclusie dat de bebouwing in het plangebied niet is vastgesteld als verblijfplaats. Er zijn waarnemingen van foeragerende en passerende soorten, waaronder gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. Er zijn geen foerageergebieden met belangrijke waarde of waarnemingen van vaste vliegroute vastgesteld.

Buiten het plangebied zijn zwermactiviteiten en paarterritoria waargenomen.
Er zijn waarnemingen van zwermende gewone dwergvleermuizen, met (winter)verblijfplaatsen in de Rembrandtflat en één territorium nabij de Alwelflat in het zuidwesten. Daarnaast is er een paarverblijf waargenomen in een vleermuizenkast gevestigd aan een flatgebouw westelijk van de Alwelflat aan de Burgemeester Freijterslaan.
Deze bebouwing maakt geen onderdeel uit van de voorgenomen werkzaamheden en blijft behouden, waardoor verblijfplaatsen behouden blijven. Voor werkzaamheden nabij deze gebouwen dient de zorgplicht te worden gehanteerd. Dit dient te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol, dat als addendum op dit rapport kan worden toegevoegd en waarin maatregelen worden beschreven om verstoring van aanwezige vleermuisverblijfplaatsen te voorkomen, zoals het beperken van kunstlicht, trillingen en geluid, en het uitvoeren van werkzaamheden buiten gevoelige perioden van vleermuizenactiviteit.

Omdat in het plangebied geen verblijfplaatsen aanwezig zijn, zijn mitigatie- of compensatiemaatregelen niet aan de orde en is een vergunningaanvraag met betrekking tot ecologie niet noodzakelijk.

Emma Heeren
Brabant Eco
September 2025

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk staan de aanleiding, het doel, de criteria en de geldigheidsduur van de nader soortonderzoeken beschreven.

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever Gemeente Roosendaal is het voornemen een deel van de bebouwing in het plangebied aan de Westrand te Roosendaal te slopen en te voorzien van nieuwbouw.
Omdat de opdrachtgever bij de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling gebonden is aan de Omgevingswet, is door Brabant Eco een ecologische quickscan uitgevoerd voor het plangebied en de directe omgeving.
Uit deze ecologische quickscan, met rapportnummer 2025-BE-1279 (d.d. 31 maart 2025), blijkt dat binnen het plangebied mogelijk essentieel leefgebied van vleermuizen aanwezig is.

Citaat uit het rapport:
"Het is niet met volledige zekerheid uit te sluiten dat er verblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing en bomen binnen het plangebied."

Vleermuizen in Nederland zijn wettelijk beschermd. Voor vleermuizen geldt ook dat alle essentiële elementen in hun leefgebied jaarrond beschermd zijn. Daarom heeft Brabant Eco in opdracht van gemeente Roosendaal in en om het plangebied nader onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen.
De bevindingen van dit vervolgonderzoek zijn beschreven in deze rapportage. De rapportage kan als addendum aan de voornoemde ecologische quickscan worden toegevoegd.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit nader onderzoek is te onderzoeken of het plangebied deel uitmaakt van het functionele leefgebied van vleermuizen.
Vragen die centraal staan binnen dit nader onderzoek:

- Welke vleermuissoorten maken gebruik van het plangebied en welke functies heeft het plangebied?
- Heeft de voorgenomen ruimtelijke ingreep een negatief effect op vleermuizen?
- Is het naar aanleiding van de voorgenomen ruimtelijke ingreep noodzakelijk een vergunning aan te vragen in het kader van de Omgevingswet?

1.3 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Een ecologisch deskundige heeft aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring en geeft ecologisch advies en/of begeleidt werkzaamheden op het gebied van habitats en soorten.
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk bureau. Brabant Eco verklaart hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.
- Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform Vleermuisprotocol 2021 van Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Dit protocol bevat de meest recente wetenschappelijke inzichten, waarbij per soort is voorgeschreven onder welke veldcondities, in welke periodes, met welke frequentie en voor welke duur onderzoek uitgevoerd dient te worden.

- Bij het hanteren van Vleermuisprotocol 2021 wordt in juridische zin voldaan aan de wensen die het bevoegd gezag stelt. Tevens wordt voldaan aan de inspanningsverplichting om tot een gedegen onderzoek te komen.

1.4 Geldigheidsduur

Geldigheid van onderzoeks- en verspreidingsgegevens is aan een maximale periode gebonden. Voor zwaar beschermde soorten als vleermuizen geldt een geldigheidstermijn van circa 3 jaar. Na deze periode zijn de gegevens verouderd en dient beoordeeld te worden of de gegevens voldoende up-to-date zijn om te gebruiken bij ruimtelijke ingrepen. Het plangebied dient in die tijd niet significant te zijn veranderd waardoor nieuwe leefsituaties kunnen zijn ontstaan.

Brabant Eco
Ecologische Dienstverlening

2. PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging van het plangebied en de kenmerken van het invloedsgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ontwikkelingen en het toekomstige gebruik beschreven. Ten slotte wordt aangegeven welke beschermde soorten en functies mogelijk aanwezig zijn in en om het plangebied.

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied Westrand te Roosendaal betreft een wijk in Roosendaal. De wijk is gelegen in de kern van Roosendaal westelijk van het centrum.
Roosendaal is een stad in de gelijknamige gemeente in de Nederlandse provincie Noord-Brabant.
Gelegen in het noordwesten bevindt zich de A17 en in het zuiden de A58.
De ligging van het plangebied in de wijdere omgeving is weergegeven in onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1: Ligging planlocatie (rode cirkel) in de wijdere omgeving. Bron: Google Earth.

2.2 Omschrijving van het invloedsgebied

Het plangebied betreft de Westrand in Roosendaal, een wijk met een supermarkt, horecagelegenheden, winkels, flatgebouwen, woonruimtes, een buurthuis, een huisartsenpraktijk en een kerk. Het invloedsgebied omvat omliggende woonwijken met rijwoningen en flatgebouwen.

Afbeelding 2: Globaal omlijnd plangebied in blauw. Bron: Google Earth.

2.3 Voorgenomen ontwikkeling

Het initiatief bestaat uit het slopen van 29 tot 53 woningen. Vervolgens is het de bedoeling om 100 tot 200 nieuwbouwwoningen te realiseren. Volgens voornemens blijven de flatgebouwen van Alwel en het flatgebouw genaamd de Rembrandtt behouden. Deze flatgebouwen zijn in de onderstaande afbeeldingen wit aangegeven (te zien op model 1 en 2, oostelijk en zuidelijk gelegen). De kerk zal worden gesloopt of worden verbouwd tot supermarkt.

2.4 Te verwachten soorten vleermuizen en functies

Uit de voornoemde ecologische quickscan blijkt dat er zich in de te slopen bebouwing mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden.
Er zijn veel openingen aanwezig in de bebouwing, zoals open stootvoegen, kierende boeiboorden, voegschade of gaten waardoor vleermuizen naar binnen zouden kunnen. Daarnaast bevinden zich in de binnentuin gelegen in het noordoosten zuidelijk van de fysiopraktijk drie knotwilgen. Deze knotwilgen beschikken over holtes en gaten. De bomen in het noorden van het plangebied beschikken over vleermuiskasten.
Onderstaande foto's geven een impressie van de diverse openingen en bomen met vleermuiskasten en de knotwilgen.

Foto 1: Stootvoegen rondom het buurthuis.

Foto 2: Stootvoegen in oostelijke bebouwing.

Foto 3: Stootvoegen bij oostelijke bebouwing.

Foto 4: Stootvoegen rondom de kerk.

Foto 5: Stootvoegen rondom de kerk.

Foto 6: Stootvoegen rondom kerk.

Foto 7: Spleet langs boeiboord van de kerk.

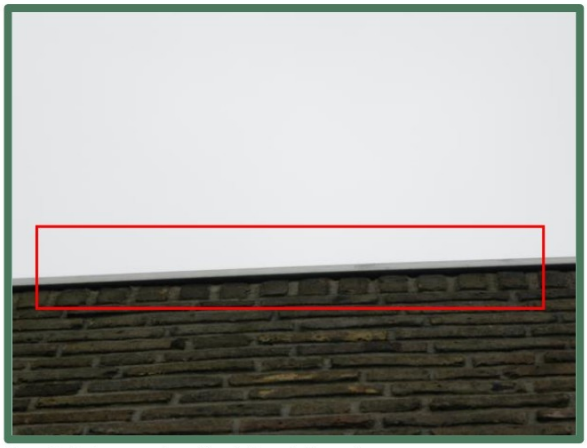

Foto 8: Ruimte onder aluminiumdakrand.

Foto 9: Ruimte onder dakrand van dichtbij.

Foto 10: Stootvoegen Rondom bebouwing in het noordoosten.

Foto 11: Stootvoegen langs de winkels in het westen.

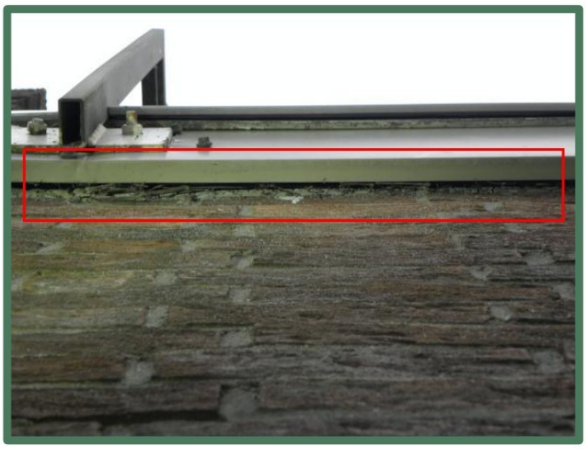

Foto 12: Ruimte onder boeioord bij westelijke bebouwing.

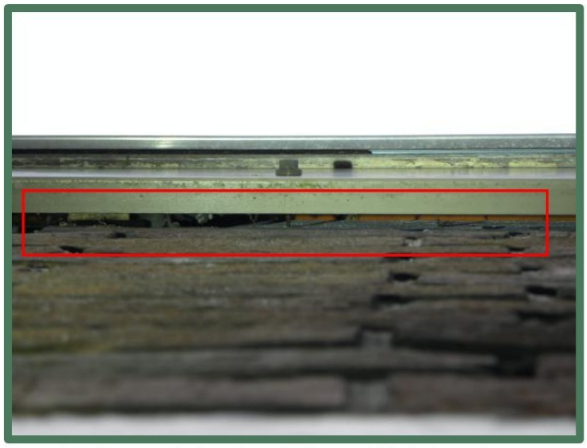

Foto 13: Ruimte onder boeiboord bij westelijke bebouwing.

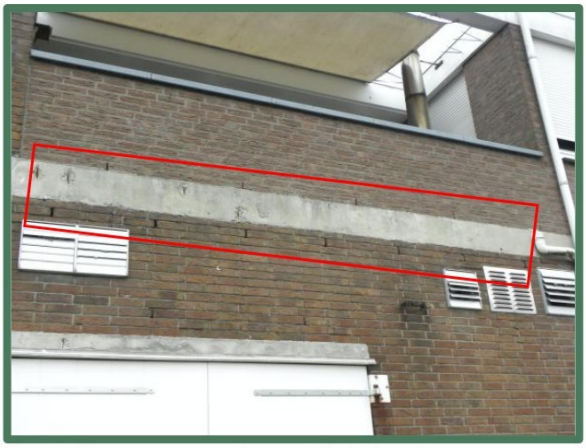

Foto 14: Open stootvoegen in westelijke bebouwing.

Foto 15: Open stootvoegen rondom Jumbo.

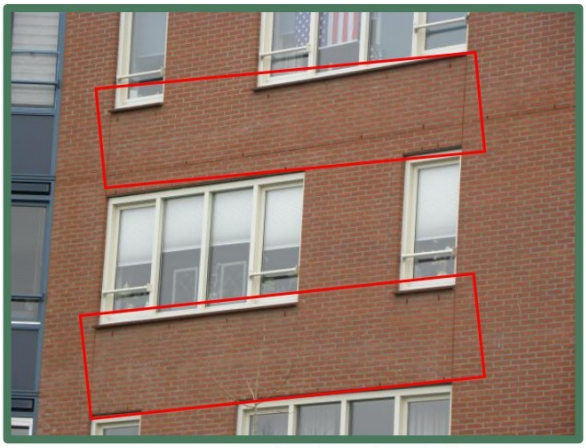

Foto 16: Open stootvoegen rondom de Rembrandtt flat.

Foto 17: Vleermuiskast in noordelijke bomenrij.

Foto 18: Vleermuiskast in noordelijke bomenrij.

Foto 19: Knotwilg met gaten.
Bron: Quickscan Brabant Eco d.d. 31 maart 2025.

Foto 20: Knotwilg met gaten.

Daarnaast fungeert mogelijk het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen, waarbij met name de parken en bomenrijen van ecologisch belang zijn. Deze structuren bieden voedselbronnen en beschutting en kunnen daarnaast dienen als oriëntatiepunten en vliegroute. De lineaire structuur van de bomenrijen kan de vliegbewegingen van vleermuizen binnen en rondom het plangebied geleiden, wat het gebied potentieel waardevol maakt voor verschillende soorten.

Foto 21: Bomenrij in het westen.
Bron: Quickscan Brabant Eco d.d. 31 maart 2025.

Foto 22: Bomenrij in het noorden.

Vleermuizen
De vleermuissoorten die volgens de uitdraai van de NDFF de laatste vijf jaar zijn waargenomen binnen een straal van twee kilometer rond het plangebied zijn te vinden in de onderstaande tabel. In de tabel staat per soort weergegeven waar verblijfplaatsen kunnen worden aangetroffen en de status van voorkomen in Nederland. Daarnaast is met een kruisje per soort aangegeven welke potenties het plangebied voor de desbetreffende soort heeft.

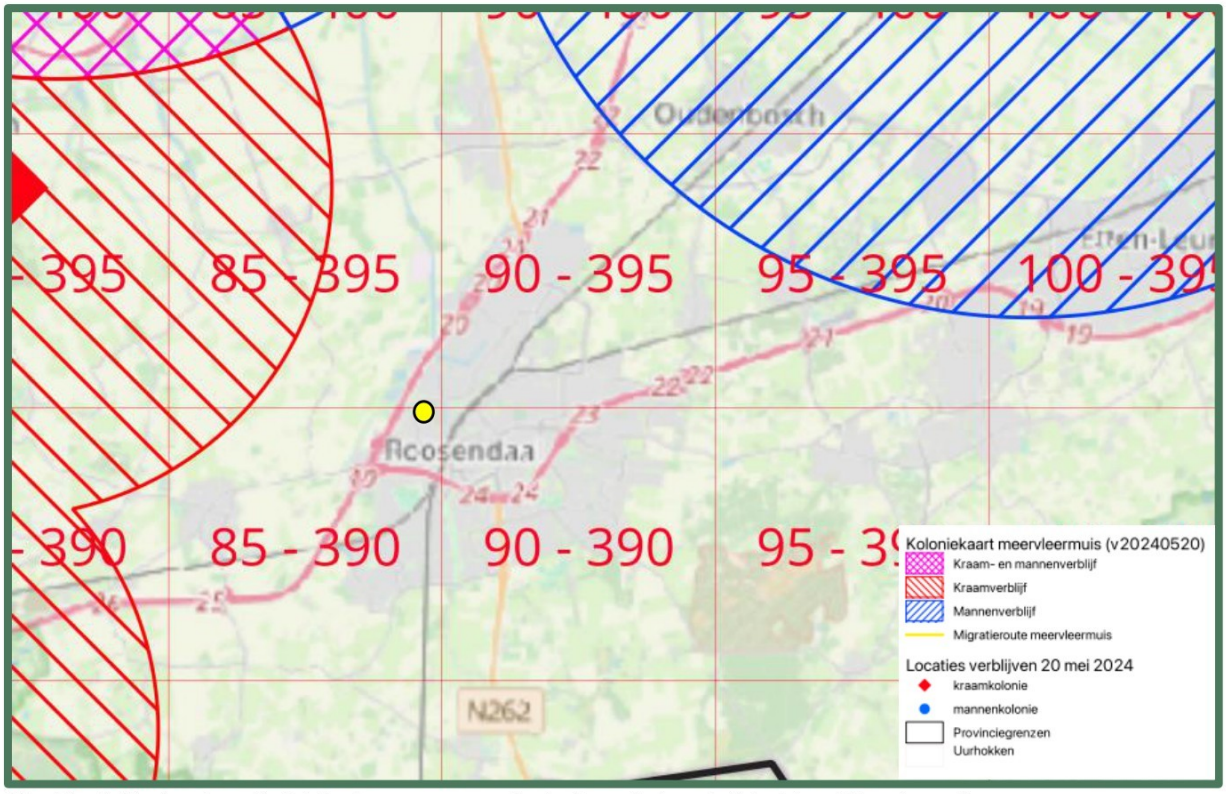
Vleermuissoort	Status*	Verblijfplaatsen in	Winter-verblijf	Kraam-verblijf	Zomer-verblijf	Paar-verblijf
Gewone dwergvleermuis **(Pipistrellus pipistrellus)**	A	Vooral bebouwing	x (ook massa-winter-verblijf?)	x	x	x

Gewone grootoorvleermuis (Plecotus auritus)	VZ	Vaak bebouwing	x	x	x	x
Laatvlieger (Eptesicus serotinus)	A	Vaak bebouwing	x	x	x	x
Meervleermuis (Myotis dasycneme)	VZ	Bebouwing	x	x	x	x
Rosse vleermuis (Nyctalus noctula)	VZ	Vooral bomen	-	-	-	-
Ruige dwergvleermuis (Pipistrellus nathusii)	VZ	Soms bebouwing, soms bomen	x	-	x	x
Watervleermuis (Myotis daubentonii)	a	Vooral bomen	-	-	X	-

Tabel 1: Waargenomen vleermuizen binnen een straal van vijf kilometer.
*A = algemeen, VZ = vrij zeldzaam, ZZ = zeer zeldzaam

Meervleermuis

Op 24 maart 2025 is door het Netwerk Groene Bureaus een actualisatie voor het Vleermuisprotocol 2021 uitgebracht, specifiek voor de meervleermuis. De actualisatie beschrijft nieuwe onderzoeksmethode voor kraam- en satellietverblijfplaatsen van deze soort. Onderdeel van deze actualisatie is de Koloniekaart Meervleermuis, waarin gevonden kraam- en satellietverblijven weergegeven staan, inclusief de verwachte actieradius waarin aanvullend onderzoek naar deze types verblijfplaatsen noodzakelijk is.

Afbeelding 3: Ligging plangebied globaal weergegeven met gele stip op deel van de Koloniekaart Meervleermuis.

Het uitgevoerde onderzoek naar vleermuizen richt zich op verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten, zoals de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Omdat de aanwezige bebouwing laag is en de kieren smal zijn, biedt deze met name mogelijkheden voor dwergvleermuizen; grotere soorten zoals de laatvlieger worden hier niet verwacht.
Volgens de kansenkaart ligt het plangebied buiten de kerngebieden voor zowel satellietverblijven van mannelijke meervleermuizen als kraamverblijven van vrouwelijke meervleermuizen. Omdat het plangebied echter in de nabijheid van een kraamverblijf van vrouwelijke meervleermuizen ligt, is aanvullend ochtendonderzoek uitgevoerd.
De nadruk van het onderzoek lag op de algemenere gebouwbewonende soorten, met name de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. De omgeving en andere soorten vleermuizen zijn echter eveneens in het onderzoek meegenomen. Naast verblijfplaatsen zijn ook andere essentiële onderdelen van het leefgebied, zoals belangrijke foerageergebieden en vliegroutes, wettelijk beschermd. Deze onderdelen worden door de voorgenomen ontwikkeling niet aangetast, aangezien uitsluitend een bestaand gebouw wordt uitgebreid. Specifiek onderzoek hiernaar is daarom niet noodzakelijk geacht.

3. NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN

In dit hoofdstuk staan de onderzoeksmethode, de gebruikte apparatuur, inzet en resultaten van het uitgevoerde onderzoek naar vleermuizen beschreven.

3.1 Onderzoeksmethode

Vleermuisonderzoek is behoorlijk complex, doordat de soortgroep gedurende het jaar verschillende verblijfplaatsen kent, met elk hun eigen functie. Een verblijfplaats kan gemakkelijk over het hoofd worden gezien. Daarom wordt het onderzoek uitgevoerd volgens het landelijk vastgestelde protocol voor vleermuisonderzoek: Vleermuisprotocol 2021. Vleermuisprotocol 2021 is een door de Gegevensautoriteit Natuur (GaN) en het Netwerk Groene Bureaus goedgekeurde methodiek. Het is een hulpmiddel voor deskundige vleermuisonderzoekers en de beoordelaars van vleermuisonderzoek om te bepalen wat een juridisch redelijke onderzoeksinspanning is voor een specifieke locatie. De protocollen zijn opgesteld om het onderzoek voor de Omgevingswet optimaal te laten verlopen. Wanneer de protocollen in essentie zijn gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid dat voldaan is aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. Onderzoeken die volgens deze protocollen uitgevoerd worden, kunnen in principe volstaan bij vergunningaanvragen en juridische procedures.

Het onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsamenstelling en gebiedsgebruik van vleermuizen. Er is zowel visueel als auditief geïnventariseerd.
De ultrasone geluiden die vleermuizen uitzenden zijn voor ons hoorbaar gemaakt met behulp van geavanceerde batdetectors: de Elekon Batlogger M, M2 en de Bat 5 batdetector. De Batloggers registreren ook de GPS-coördinaten (via een geïntegreerde GPS-ontvanger) en de omgevingstemperatuur op het moment van opname.
Wanneer de soort tijdens de onderzoeksronde in het veld niet met 100% zekerheid bepaald kon worden zijn de opnames later met de BatExplorer software geanalyseerd.
Door de vleermuizen ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag, en daarmee vaak de functie van het gebied, vastgesteld.
Het weer is van invloed op de activiteiten van vleermuizen en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind (meer dan 3 Bft), neerslag, dichte mist en temperaturen onder 7 tot 12 °C zijn (afhankelijk van de soort) belemmerende factoren.

Om de aanwezige vleermuizen zo goed mogelijk in kaart te brengen zijn er op verschillende momenten in het jaar onderzoeksrondes uitgevoerd, zoals in Vleermuisprotocol 2021 staat beschreven.
Zoals te zien in de Kraamkolonie Kansenkaart (afbeelding 3), ligt het plangebied tussen twee kansrijke onderzoeksgebieden voor satellietverblijven van mannelijke en vrouwelijke meervleermuizen. Het plangebied ligt het meest nabij het vrouwelijke kraamverblijf. In lijn met het geactualiseerde protocol zijn dan ook twee ochtendbezoeken uitgevoerd, twee in de periode 15 mei – 25 juni voor de mogelijke kraamverblijven.

De voorzomerbezoeken zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven.
De voorzomerbezoeken zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven. Hiervoor zijn, in verband met de ligging in de buurt van een bekend kraamverblijf van de meervleermuis, vier rondes uitgevoerd, twee in de ochtend (rondes 1 en 3) en twee in de avond (rondes 2 en 4).
Tijdens de nazomerbezoeken lag de nadruk op het in kaart brengen van paarterritoria met paarverblijven en indicaties voor (massa)winterverblijven. Hiervoor zijn er drie rondes uitgevoerd (ronde 5, 6 en 7), ook met minstens 20 dagen tussen de avondbezoeken.

De veldbezoeken zijn uitgevoerd door deskundig onderzoekers, zoals Rijksdienst voor Ondernemend Nederland bedoelt. Er wordt gewerkt vanuit de expertise van de te onderzoeken soorten opgedaan door ervaring, studie, vrijwilligerswerk en bijscholing op gebied van ecologie, natuur, flora, fauna en natuurwetgeving.
Het is van belang dat bij de onderzoeksrondes minimaal 75% van de vleermuisgeschikte plekken binnen het plangebied zijn te overzien door de onderzoeker(s). Er zijn in het plangebied 10 onderzoekers ingezet verspreid over de bebouwing in het plangebied.

Afbeelding 4: Gehele planlocatie in blauw; te onderzoeken gebouw in rood; globale focuslocaties onderzoekers in geel.

3.2 Resultaten veldonderzoek

Tijdens de onderzoeksrondes is de bebouwing in het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen. Daarnaast is de directe omgeving hierin meegenomen. Er is met name gefocust op in- en uitvliegende vleermuizen en daarnaast is gelet op foeragerende, communicerende en zwermende vleermuizen en uitwerpselen.
Het plangebied is in totaal voor het nader onderzoek naar vleermuizen 8 keer bezocht, zie onderstaande tabel.

Ronde en functie	Zon op/ onder	Datum en tijd	Temperatuur	Wind	Bewolking	Neerslag	Waar-nemingen
VO 1 Kraam- en zomerverblijf-plaatsen	05:41-21:37	**22-05-2025** 02:24 – 05:24	12 °C	2 Bft NWN	Helder	Geen	Één passerende gewone dwergvleermuis, twee waarnemingen van een passerende ruige dwergvleermuis. Foeragerende gewone dwergvleermuis bij parkje in het zuidwesten. Sociale

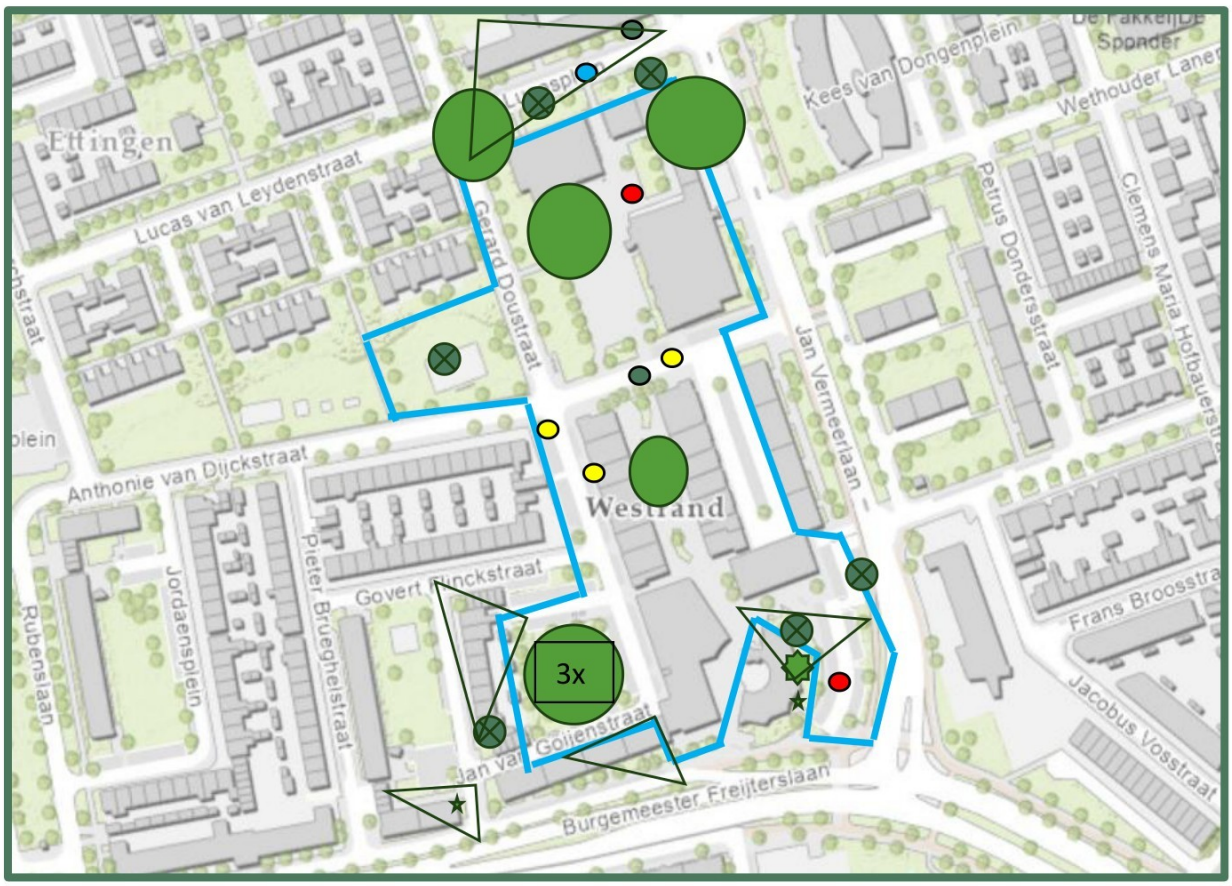
							roep/balts bij de Rembrandtflat.
V 1 Kraam- en zomerverblijf-plaatsen	05:34-21:44	**28-05-2025** 21:44-00:24	14 °C	2 Bft NW	Licht bewolkt	Geen	Overvliegende rosse vleermuis, overvliegende gewone dwergvleermuis. Foeragerende gewone dwergvleermuis in het noordoosten.
VO 2 Kraam- en zomerverblijf-plaatsen	05:30-21:52	**11-06-2025** 02:30-05:30	11 °C	1 Bft ZW	Helder	Geen	Rustige ochtend, vier passerende gewone dwergvleermuizen en noordelijk bij het buurthuis een foeragerende gewone dwergvleermuis.
V 2 Kraam- en zomerverblijf-plaatsen	05:28-22:02	**01-07-2025** 22:02-00:32	28 °C	2 Bft NW	Helder	Geen	Twee passerende gewone dwergvleermuizen. Twee foeragerende gewone dwergvleermuizen te midden het plangebied. Twee foeragerende vleermuizen in het noordoosten van het plangebied. Twee overvliegende laatvliegers te midden van noord naar zuid.
MZN 1 Massa winterverblijf en Paarverblijf-plaatsen	06:07-21:23	**08-08-2025** 00:00-02:00	21 °C	2 Bft ZW	Bewolkt	Geen	Massawinterverblijf bij de Rembrandtflat. Paarterritoria en losse balts geluiden van gewone dwergvleermuizen.
MZN 2/ P 1 Massa winterverblijf en Paarverblijf-plaatsen	06:34-20:49	**21-08-2025** 00:00-02:00	17 °C	1 Bft NO	Licht bewolkt	Geen	Baltsroep van gewone dwergvleermuizen noordelijk en zuidelijk van het plangebied.
P2 deel 1 (west) Paarverblijf-plaatsen	07:07-20:05	**11-09-2025** 21:06-23:06	15 °C	3 Bft ZW	Helder	Geen	Meerdere paarterritoria van de gewone dwergvleermuis vastgesteld, paarverblijf in vleermuiskast aan de Paulus Potterstraat. Baltsende ruige dwergvleermuis waargenomen.

P2 deel 2 (oost) Paarverblijf-plaatsen	07:08-20:02	**12-09-2025** 21:02-23:02	21 °C	2 Bft ZW	Bewolkt	Geen	Uitvlieger (paarverblijf) in de oostgevel van de Rembrandt flat (gewone dwergvleermuis. Aan de noordzijde en te midden nog paarterritoria waargenomen.

Tabel 2: Overzicht onderzoeksrondes vleermuisonderzoek.

Tijdens het veldonderzoek zijn verschillende waarnemingen van vleermuizen vastgesteld.
Van de gewone dwergvleermuis zijn meerdere passerende individuen waargenomen, evenals foeragerende exemplaren verspreid over het plangebied, onder andere nabij een parkje in het zuidwesten en in het noordoosten. Daarnaast zijn twee overvliegende en twee foeragerende individuen te midden van het plangebied waargenomen. Van de ruige dwergvleermuis zijn twee passerende individuen waargenomen, van de rosse vleermuis één overvliegend individu en van de laatvlieger twee passerende individuen van noord naar zuid.
Een massawinterverblijf is vastgesteld bij de Rembrandtflat met aantikkende en invliegende gewone dwergvleermuizen bij de raamdorpels en stootvoegen van het gebouw (in het noorden en noordoosten).

Bij het flatgebouw aan de zijde van de Jan van Goijenstraat is een paarterritoria vastgesteld. Westelijk hiervan bij de noordoostzijde van de flat aan de Burgemeester Freijterslaan is ook een paarterritoria vastgesteld.
Er zijn in het plangebied waarnemingen van losse baltsroepen (van de gewone dwergvleermuis) zonder duidelijke territoria route.

Afbeelding 5: Waarnemingen van vleermuizen globaal in kaart gebracht. Bron: Arcgis.com

- *Groene cirkel; foeragerende gewone dwergvleermuis*
- *Groene stip; passerende gewone dwergvleermuis*
- *Rode stip; passerende ruige dwergvleermuis*
- *Gele stip; passerende laatvlieger*

- *Blauwe stip; passerende rosse vleermuis*
- *Groene cirkel met kruis; werfroep: baltsgeluid gewone dwergvleermuis*
- *Groene driehoek; paarterritoria gewone dwergvleermuis*
- *Groene ster; paarverblijf*
- *8 puntige ster; massawinterverblijf (buiten plangebied; Rembrandtflat)*

Foto's van veldonderzoekers, waarnemingen omcirkeld;

Foto 23: Zwermactiviteit bij de Rembrandtflat. Aantik plaats omcirkeld.

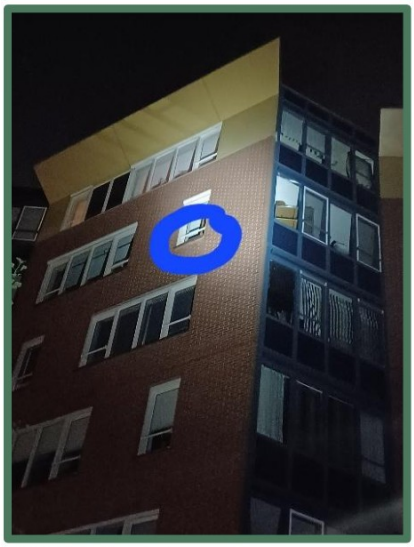

Foto 24: Invliegende gewone dwergvleermuizen bij de stootvoegen en de raamdorpel; omcirkeld.

Foto 25: Paarverblijfplaats waargenomen in vleermuizenkast (buiten plangebied).

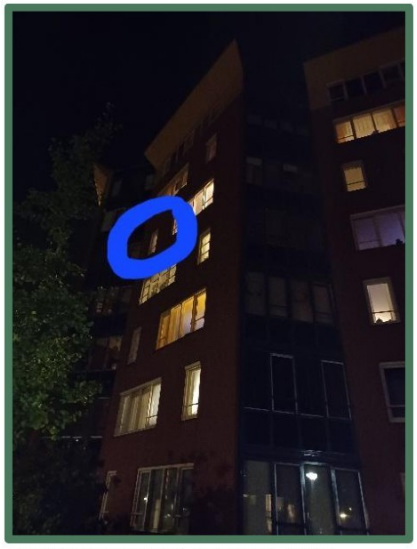

Foto 26: Paarverblijf, stootvoeg onder vensterbank (buiten plangebied.

4. EFFECTENBEOORDELING

In dit hoofdstuk wordt beschreven wat voor effecten de voorgenomen ontwikkelingen hebben op de verschillende soorten en functies in en om het plangebied.

4.1 Effectenbeoordeling vleermuizen

Verblijfplaatsen/paarterritoria

Er zijn in het plangebied geen waarnemingen gedaan van in- of uitvliegende vleermuizen. Paarterritoria zijn vastgesteld bij bebouwing nabij het plangebied, maar deze maken geen deel uit van de voorgenomen werkzaamheden. Het betreft de zuidwestelijk gelegen flatgebouwen en de Rembrandtflat in het zuidoosten. Bij de Rembrandtflat is bovendien zwermactiviteit waargenomen met meerdere aantikkende en invliegende individuen van gewone dwergvleermuizen, hetgeen duidt op een massawinterverblijf. Daarnaast is buiten het plangebied een paarterritorium vastgesteld in een vleermuizenkast ten zuidwesten van het plangebied en aan de oostzijde van de Rembrandt flat.
Voor de voorgenomen werkzaamheden aan de bebouwing binnen het plangebied zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk. Voor de aangrenzende bebouwing met potentie en waargenomen verblijfplaatsen geldt de zorgplicht.
Ter beperking van verstoring van waargenomen verblijven, in het bijzonder het massawinterverblijf, dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden waarin maatregelen zijn opgenomen om effecten van geluid, trillingen en kunstlicht op naburige verblijfplaatsen significant te beperken.

Foerageergebied

Binnen het plangebied zijn meerdere losse individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen, die kortstondig op verschillende locaties foerageren. Het parkje in het zuidwesten, nabij de Jan van Goijenstraat, wordt gebruikt door circa drie individuen als foerageerplaats. De waarnemingen laten zien dat de foeragerende vleermuizen beperkt zijn in aantallen en frequentie, en dat er voldoende alternatieve foerageergebieden in de omgeving aanwezig zijn. Daarom wordt het plangebied niet aangemerkt als essentieel foerageergebied en zijn nadere maatregelen niet noodzakelijk.

Vliegroutes

Er zijn geen waarnemingen gedaan van vaste vliegroutes binnen het plangebied. Wel zijn passerende individuen van verschillende soorten waargenomen; vanwege de lage frequentie, het ontbreken van een vaste route en de beperkte aantallen kan echter worden uitgesloten dat lijnvormige elementen in het plangebied als vaste vliegroute worden gebruikt. Nadere maatregelen zijn daarom niet aan de orde.

5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In dit hoofdstuk worden de conclusies van het nader onderzoek beschreven en de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet die mogelijk worden overtreden met de voorgenomen ingreep. Ook staan de vervolgstappen vermeld.

5.1 Conclusies

Bij de voorgenomen werkzaamheden gaan geen verblijfplaatsen van vleermuizen verloren en worden geen overtredingen verwacht ten aanzien van de Omgevingswet. De werkzaamheden kunnen echter wel leiden tot verstoring van nabijgelegen verblijfplaatsen (van de gewone dwergvleermuis), met name de massawinterverblijfplaats in de Rembrandtflat. Het opstellen van een ecologisch werkprotocol wordt daarom geadviseerd, met daarin aandachtspunten voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoals het mijden van kunstlicht, trillingen en geluid in de directe omgeving van deze bebouwing.

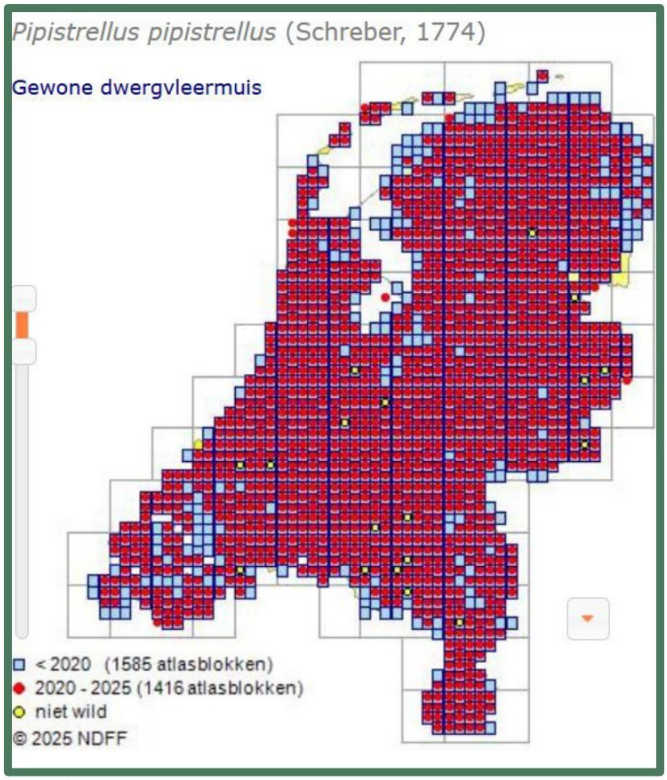
Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten art. 11.46 Bal
Lid 1a: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlange I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
Lid 1b: Het is verboden dieren als bedoeld onder a opzettelijk te verstoren.
Lid 1d: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a te beschadigen of te vernielen.

Tabel 3: Verbodsbepalingen beschermingsregimes Omgevingswet.

5.2 Toetsing Omgevingswet/ staat van instandhouding

In het plangebied zijn waarnemingen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Er zijn geen vaste foerageerplaatsen, vliegroute of verblijfplaatsen waargenomen in het plangebied. Nabij het plangebied zijn er paarverblijven en een massa winterverblijf van de gewone dwergvleermuis waargenomen. De bebouwing/kast waarin de verblijfplaatsen zijn waargenomen blijven behouden. De verblijfplaatsen in de Rembrandtflat zijn echter in het directe invloedsgebied en kunnen externe effecten ondervinden van de beoogde werkzaamheden.

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemene soort. Hij kan vrijwel overal in Nederland aangetroffen worden.
Zie de onderstaande afbeelding voor recente verspreidingsinformatie van de gewone dwergvleermuis.

Afbeelding 6: Verspreiding gewone dwergvleermuis.
Bron: verspreidingsatlas.nl.

Met de voorgenomen werkzaamheden bestaat de mogelijkheid dat (massa)winterverblijfplaatsen nabij het plangebied worden verstoord. Dit zou kunnen leiden tot een overtreding van de Omgevingswet. Daarom is het noodzakelijk een passend ecologisch werkprotocol op te stellen waarin de specifieke zorgplicht wordt uitgewerkt. Dit protocol dient maatwerk te bevatten, afgestemd op de beoogde werkzaamheden en de mogelijke invloed op verblijfplaatsen, en kan als addendum aan dit rapport worden toegevoegd. Door verstoring te voorkomen of te minimaliseren, blijft de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis gewaarborgd.

5.3 Aanbevelingen

Om verstoring van de nabijgelegen vleermuisverblijfplaatsen, met name de massawinterverblijfplaats in de Rembrandtflat, te minimaliseren, dienen de werkzaamheden uit te worden gevoerd volgens een ecologisch werkprotocol. Dit protocol beschrijft onder meer het beperken van kunstlicht, trillingen en geluid in de directe omgeving van de verblijfplaats. Bovendien dienen de werkzaamheden, waar mogelijk, buiten de gevoelige periodes van vleermuizenactiviteit, zoals de overwintering, te worden gepland.

BRONNE

6. BRONNEN

Websites

www.bij12.nl
www.brabant.nl
www.google.com/maps
www.iplo.nl
www.NDFF.nl
www.netwerkgroenebureaus.nl
www.rijksoverheid.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.waarneming.nl
www.wetten.overheid.nl
www.zoogdiervereniging.nl

Andere bronnen

Ecologische quickscan Brabant Eco (2025-BE-1279)
Vleermuisprotocol (2021, NGB, Zoogdiervereniging, RVO)

Bijlagen

Bijlage 1: Verspreidingsgegevens
Bijlage 2: Beleidskader

NATIONALE DATABANK FLORA EN FAUNA

Uitvoerportaal

Hart van Westrand

BE-1279

N

1011 records

- Middelpunt < 1km²
- Middelpunt 1km² - 5km²
- Middelpunt > 5km²
- Vlak

0 200

schaal 1 : 5000

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Hart van Westrand

BE-1279

Zoekvraag

Soort	Soortgroep	Wet en Beleid	Periode	Bronhouder	Zoekgebied
Alle	Vleermuizen	Wnb - andere soorten (NB) Jaarrond beschermde nesten Wnb - Vogelrichtlijn Wnb - Habitatrichtlijn	3 juni 2020 tot 3 juni 2025	Alle	Alles vollledig binnen zoekgebied

Samenvatting

(unieke soorten) / totaal aantal waarnemingen

Beleid	
RL: Kwetsbaar	**(2) 47**
Laatvlieger	46
Rosse / Bos- / Tweekleurige vleermuis / Laatvlieger	1
Wnb - Habitatrichtlijn	**(8) 1011**
Gewone dwergvleermuis	841
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	1
Laatvlieger	46
Meervleermuis	1
Rosse / Bos- / Tweekleurige vleermuis / Laatvlieger	1
Rosse vleermuis	35
Ruige dwergvleermuis	77
Watervleermuis	9

Soortgroepen	
Vleermuizen	**(8) 1011**
Gewone dwergvleermuis	841
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	1
Laatvlieger	46
Meervleermuis	1
Rosse / Bos- / Tweekleurige vleermuis / Laatvlieger	1
Rosse vleermuis	35
Ruige dwergvleermuis	77
Watervleermuis	9

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

BELEIDSKADER

De Omgevingswet is sinds 1 januari 2024 de Nederlandse wet waarin onder andere de Wet natuurbescherming is opgenomen. In de Omgevingswet is zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden geregeld. De Omgevingswet bestaat uit een algemene wettekst dat per procesonderdeel nader is uitgewerkt in vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en de Omgevingsregeling.
Op enkele uitzonderingen na, zijn de provincies het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de vergunningverlening en handhaving.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van ruim 160 beschermde natuurgebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden) om bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving te beschermen. Deze gebieden zijn in de Omgevingswet strikt beschermd (artikel 5.1 Omgevingswet). Het is verboden zonder vergunning projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Dit geldt ook voor projecten die een externe werking kunnen hebben op de gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische Hoofdstructuur genoemd (EHS), is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden en ecologische verbindingszones dat helpt te voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)' en zijn uitgewerkt in de provinciale omgevingsverordeningen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud van de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN (artikel 7.8 Bkl). Bij activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het NNN dienen deze gevolgen zodanig te worden gecompenseerd dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN behouden blijven.

Soortenbescherming

De Omgevingswet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: bescherming van Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of omgevingsvergunning. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een omgevingsvergunning of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Ten slotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is kan een omgevingsvergunning worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode. Wel zal rekening gehouden moeten worden met de zorgplicht en het dierenwelzijn.

Vogelrichtlijnsoorten

De Vogelrichtlijn is in 1981 van kracht geworden. Het doel van de Vogelrichtlijn is het in stand houden van alle natuurlijke, in Europa in het wild levende, vogelsoorten. De Vogelrichtlijn vereist dat EU-lidstaten alle nodige maatregelen treffen om de populatie van alle vogelsoorten op een niveau te houden of te brengen. Daarnaast moeten de lidstaten alle nodige maatregelen treffen om voor deze vogels een 'voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen'. De richtlijn is dus van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en ook hun leefgebieden. Van de soorten die beschermd worden onder de Vogelrichtlijn is geen limitatieve lijst beschikbaar. Het gaat om ca. 700 soorten die van nature voorkomen op het grondgebied van de Europese Unie. In de praktijk betreft het alle soorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten. De Omgevingswet bevat een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle inheemse vogels in heel Nederland.

Habitatrichtlijnsoorten

De Habitatrichtlijn is in 1992 van kracht geworden. Het doel van de Habitatrichtlijn is het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door de natuurlijke habitats en wilde planten- en diersoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen. Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Op deze soorten (zie bijlage 3) is het beschermingsregime van de Omgevingswet van toepassing.

Andere soorten

De nationaal beschermde, 'andere soorten', staan vermeld in bijlage IX van het 'Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)'. Dit zijn soorten die in Nederland beschermd zijn en niet vermeld zijn in de Europese richtlijnen en verdragen. Het betreft een limitatieve lijst van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland (zie bijlage 4). De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan voor die soorten geen omgevingsvergunning nodig.

Beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten art. 11.37 Bal	**Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten art. 11.46 Bal**	**Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermd) art. 11.54 Bal**
Lid 1a: Het is verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlange I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Lid 1a: Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A opzettelijk te doden of te vangen.
Lid 1b: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Lid 1b: Het is verboden dieren als bedoeld onder a opzettelijk te verstoren.	Lid 1b: Het is verboden vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Lid 1c: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld onder a te rapen en deze onder zich te hebben.	Lid 1c: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld onder a opzettelijk te vernielen of te rapen in de natuur.	Lid 1c: Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B, opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Lid 1d: Het is verboden vogels als bedoeld onder a opzettelijk te storen.	Lid 1d: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a te beschadigen of te vernielen.	
	Lid 1e: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	

Tabel: Verbodsbepalingen beschermingsregimes Omgevingswet

Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. De belangrijkste elementen met betrekking tot de bescherming van houtopstanden zijn de meldingsplicht, de herbeplantingsplicht en de specifieke zorgplicht.
De Omgevingswet verplicht de gemeenteraad om een bebouwingscontour houtkap vast te stellen in het omgevingsplan. Met het aanwijzen van de bebouwingscontour houtkap bepaalt de gemeente in feite wanneer de rijksregels over het vellen van houtopstanden gelden (artikel 5.165b Bkl). De rijksregels gelden als sprake is van het (deels) vellen van houtopstanden buiten de bebouwingscontour houtkap met een oppervlakte van meer dan 10 are of wanneer die bestaan uit rijbeplanting van meer dan 20 bomen. Er zijn uitzonderingen (artikel 11.111, Bal).
De provincie is het bevoegd gezag voor handhaving en toezicht van de regels over houtopstanden en bepaalt welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Het indienen van een melding moet uiterlijk 4 weken en niet eerder dan 1 jaar voor het vellen gebeuren (artikel 11.126, Bal). In sommige gevallen is niet de provincie maar de minister van LNV het bevoegd gezag. Dat is het geval als het vellen van houtopstand of herbeplanten een activiteit van nationaal belang is of daarmee samenhangt.

Zorgplicht

De Omgevingswet bevat een specifieke zorgplicht (artikel 1.6 en 1.7 Omgevingswet). Dit houdt in dat overheden, bedrijven en burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. Deze specifieke zorgplicht is niet van toepassing als er een specifieke zorgplicht geldt of er specifieke decentrale of rijksregels zijn.
Naast de specifieke zorgplicht is in de Omgevingswet ook een algemeen verbod opgenomen (artikel 1.7a Omgevingswet). Het is verboden om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving (dreigen te) ontstaan.
Voor bijna alle activiteiten in het ‘Besluit activiteiten leefomgeving’ geldt een specifieke zorgplicht. Specifieke zorgplichten borduren voort op de specifieke zorgplicht, maar zijn concreter. Er geldt een specifieke zorgplicht voor onder andere flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal), Natura 2000-gebieden (artikel 11.6 Bal) en houtopstanden (artikel 11.116 Bal). Een specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan iedereen zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen. Een handeling valt onder een specifieke zorgplicht als degene die de activiteit verricht weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die handeling nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving. Ook iets nalaten kan onder de specifieke zorgplicht vallen. De specifieke zorgplichten gelden ook als er gedetailleerde rijksregels voor een activiteit zijn.